

LUK Lublin
wygrał jeden
z ważniejszych
międzynarodowych
turniejów klubowych
w siatkówce
mężczyzn. **/str. 8**

ŁATWIEJSZA KOMUNIKACJA PRZY DWORCU

Można już jeździć nowo wybudowanymi odcinkami ulic w rejonie Targów Lublin. Zaawansowanie robót na całej inwestycji Dworca Metropolitalnego wynosi ponad 60 procent. **/str. 3**

NIEDOSZACOWANA SUBWENCJA

Prawie dwa tysiące więcej uczniów uczy się w tym roku szkolnym w lubelskich placówkach. Na remonty w oświacie miasto wydało w tym roku ponad 70 mln zł. **/str. 6**

CZAS NA MŁODOŚĆ

Ruszył program grantowy skierowany do lubelskiej młodzieży „Dzielnice Kultury – Młodzież Inspiruje Dzielnicę”. Od września działa pierwsze w regionie Centrum Pomocy Dzieciom. **/str. 7**

PARTYCYPACJA | PROJEKTY BUDŻETU OBYWATELSKIEGO CZEKAJĄ NA GŁOSY

ZDECYDUJ O SWOIM MIEŚCIE

więcej
na str.
5

Ruszyło głosowanie w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego. Potrwa do 10 października. Głosując, decydujemy, jak będzie wyglądało nasze miasto.

To już IX edycja Budżetu Obywatelskiego. Zgłoszone w tym roku pomysły

mieszkańców mają szansę na realizację w 2023 roku. Do wydania jest ponad 14 mln zł. Każdy, niezależnie od wieku, ma do oddania po dwa głosy w dwóch kategoriach: dzielnicowych i ogólnomiejskich.

– Efekty zaangażowania mieszkańców widać niemalże na każdym kroku. W ramach Budżetu Obywatelskiego

powstały m.in. nowe place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu, boiska przy szkołach, nowe nasadzenia, czy ścieżki rowerowe – mówi Piotr Choroś, dyrektor Biura Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin. I dodaje, że warto głosować, by wybrać najlepsze pomysły i zdecydować, jak będzie wyglądało nasze miasto.

W ciągu prawie 10 lat realizacji programu najwięcej projektów zgłoszono w pierwszej i piątej edycji. Najwięcej osób, ponad 73 tysiące, głosowało w trzeciej edycji BO.

Z roku na rok rośnie liczba mieszkańców głosujących elektronicznie. Obecnie już ponad 80 proc. wybiera tę formę głosowania. Najwięcej pro-

jektów (ponad 40) zostało zrealizowanych w IV, V i ostatniej edycji.

Teraz od decyzji mieszkańców i liczby głosów zależy, jakie ostatecznie projekty zostaną wybrane i będą realizowane w 2023 roku. Równocześnie do końca września trwają konsultacje kolejnej już edycji Budżetu Obywatelskiego.

Wzrost kosztów dotyka wszystkich

Z miesiąca na miesiąc rosą koszty funkcjonowania miasta. Z podobnym problemem borykają się miejskie spółki i wszystkie lubelskie rodziny.

Średnia stawka netto za kilowatogodzinę (kWh) energii elektrycznej wzrosła od 1 lipca 2022 roku w mieście o prawie 260 proc. Wzrost cen

surowców przekłada się również na wzrost cen ciepła. Tylko w ciągu ostatniego roku ceny węgla wzrosły o prawie 200 proc.

Samorząd stara się oszczędzać wszędzie tam, gdzie może. Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., żeby obniżyć koszty, inwestuje w panele fotowoltaiczne i zachęca mieszkańców do niemarnowania ciepła. Z badań wynika, że ponad połowa

mieszkańców przegrzewa swoje mieszkania, utrzymując średnią temperaturę na poziomie co najmniej 22°C. Tymczasem według lekarzy w okresie jesienno-zimowym temperatura w ogrzewanych pomieszczeniach nie powinna przekraczać 20–21°C. Wyższa ma niekorzystny wpływ na zdrowie, ponieważ wysusza powietrze, co sprzyja m.in. chorobom dróg oddechowych i obniżeniu naszej odporności.

Według wyliczeń ekspertów Politechniki Warszawskiej wynika, że jeśli we wszystkich mieszkaniach ogrzewanych ciepłem systemowym obniżymy temperaturę do 20 stopni, to w ciągu roku zaoszczędzimy 1 mln ton węgla i wyemitujemy o ok. 2 mln ton dwutlenku węgla mniej.

Niższa średnia temperatura w domu odbije się także pozytywnie na naszym domowym budżecie. Obniżenie

średniej temperatury w mieszkaniu o 1°C to zmniejszenie zużycia ciepła o ok. 5–8 proc. Wystarczy pamiętać m.in. o kilku podstawowych zasadach: wychodząc z domu, warto zmniejszyć temperaturę, wietrzyć mieszkanie krótko i intensywnie, korzystać ze sprawnych grzejników i ich nie zasłaniać, zadbać o szczelne okna i nie ignorować otwartych okien w częściach wspólnych budynku. **Więcej na str. 4**

ZAPRASZAM DO GŁOSOWANIA

Udało nam się zrealizować w Lublinie już ponad 200 pomysłów mieszkańców i mieszkańek. Zapraszam do głosowania na kolejne projekty zgłoszone do IX edycji Budżetu Obywatelskiego.

W ten sposób oddajemy najbardziej zainteresowanym decyzję dotyczącą części budżetu miasta Lublina. Pierwszym krokiem jest zgłoszenie pomysłów, następnie zespół analizuje je pod względem możliwości ich realizacji. Ważne, by projekt mieścił się w katalogu zadań gminy i powiatu, znajdował się na terenach należących do miasta i można go było zrealizować w ciągu 1 roku. Mamy możliwość zgłoszenia projektu ogólnomiejskiego lub dzielnicowego. Dzięki temu każda z 27 dzielnic ma do rozdysponowania w ten sposób aż 350 tys. zł. Do dziś wydaliśmy już prawie 85 mln zł.

W tym roku możemy wybierać spośród 135 pomysłów. Zachęcam do głosowania każdą osobą mieszkającą w Lublinie, niezależnie od wieku. Swoje głosy możemy oddać w Biurach Obsługi Mieszkańców oraz filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej lub przez Internet. Wystarczy wejść na stronę www.decduje.lublin.eu.

Głosowanie trwa do 10 października. Pod koniec miesiąca poznamy listę zwycięskich pomysłów, które zostaną wpisane do budżetu miasta i staną się zadaniami do zrealizowania w 2023 roku.

dr Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin

ZMIANY W ORZEKANIU

Od 13 września weszły w życie przepisy zmieniające zasady orzekania o niepełnosprawności. Składane wnioski będą rozpatrywane według zasad obowiązujących przed epidemią, czyli wydanie orzeczenia będzie odbywać się wyłącznie z udziałem osoby zainteresowanej.

W czasie pandemii komisje lekarskie były organizowane w trybie mieszanym, zarówno z udziałem osób zainteresowanych, jak i zaocznie. Nowy przepis znosi obowiązującą w czasie stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemiologicznego możliwość orzekania o niepełnosprawności bez udziału osoby zainteresowanej. Sprawy wszczęte przed 13 września będą kończone na podstawie dotychczasowych przepisów. Oznacza to, że orzeczenie może być wydane zaocznie również po 13 września. Natomiast wszystkie sprawy wszczęte po tym terminie obligatoryjnie będą kończone komisją lekarską z udziałem osoby zainteresowanej.

lublin.eu

Informator miejski | WYDAWCA: Urząd Miasta Lublin, 20-109 Lublin, pl. Króla Władysława Łokietka 1
 REDAKCJA: Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin |
 email: informator@lublin.eu | tel. 81 466 19 16
 NAKŁAD: 150 000 egzemplarzy | DRUK: Polska Press Grupa. Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Przybywa turystów

LUBLIN | PODSUMOWANO LICZBĘ TURYSTÓW KRAJOWYCH W PIERWSZYM PÓŁROCZU 2022 ROKU. ODWIEDZIŁO NAS PONAD 300 TYSIĘCY OSÓB Z POLSKI

Turyści lubią Lublin. W pierwszym półroczu tego roku nasze miasto odwiedziło ponad 300 tysięcy osób mieszkających w Polsce.

Tym samym ruch turystyczny wrócił do stanu sprzed ograniczeń związanych z pandemią koronawirusa.

– Coraz więcej osób jako cel swoich podróży wybiera właśnie Lublin. To dobra prognoza i znak, że turystyka powraca na właściwe tory po dwóch trudnych latach pandemii. Nasze miasto wzbudza duże zainteresowanie wśród młodych ludzi i mam nadzieję, że trend ten będzie się utrzymywał, a młodzi turyści wezmą licznie udział w nadchodzących wydarzeniach Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023 – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji.

Od stycznia do czerwca tego roku Lublin odwiedziło niemal 317 tys. przyjezdnych z Polski, w tym ok. 135 tys. odwiedzających, czyli spędzających w naszym mieście jeden dzień, oraz 182 tys. turystów, czyli osób, które skorzystały z noclegów. To dobry wynik, bo w całym 2021 roku do Lublina przyjechało ok. 334 tys. podróźnych.

Podobnie jak w latach poprzednich, nasze miasto najchętniej odwiedzali mieszkańcy województwa lubelskiego i mazowieckiego. Kolej-

// LUBELSKIE FESTIWALE PRZYCIĄGAJĄ TŁUMY GOŚCI

ne miejsca zajmują natomiast przyjezdni z Małopolski, Dolnego Śląska i Śląska, którzy odkrywają Lublin na nowo.

Osoby, które u nas nocowały, najczęściej spędzały w Lublinie dwa dni (46% turystów) lub od 3 do 5 dni (33% turystów). Najliczniejszą grupę gości krajowych stanowią osoby między 21. a 25. rokiem życia

(28% wszystkich przyjezdnych). To utrzymujący się trend z poprzedniego roku. Rekordowy był lipiec 2022 roku, kiedy Lublin odwiedziło aż 92 tys. osób.

Dopiero pod koniec roku dowiedzieliśmy się, ile osób z zagranicy przyjechało do naszego miasta. Trudności z zweryfikowaniem danych wynikają z utrzymującej się agresji rosyjskiej

w Ukrainie, czego konsekwencją jest wzmocniony i nieregularny przepływ ukraińskich obywateli.

Dane dotyczące liczby osób odwiedzających Lublin zbierane są na podstawie geolokalizacji urządzeń mobilnych podróźnych, przez co dają całokształt i dokładny obraz ruchu turystycznego na danym obszarze.

KRAJOBRAZ | KOLEJNE SKWERY W PRZYGOTOWANIU

Miasto zamówiło projekty dwóch skwerów – „Gaju nad skarpią” oraz „Skweru Marzeń”. Nowe „Miejsca dla Ciebie” zostaną niebawem urządzone.

„Skwer Marzeń” powstanie przy ul. Długiej 33a i ma być punktem integracji oraz spotkań mieszkańców najstarszej i najmłodszej części dzielnicy Kośminek. Już teraz odbywają się tam warsztaty dla dzieci oraz organizowane są wydarzenia dla lokalnej społeczności. Z kolei „Gaj nad skarpią” powstanie przy ul. Cyprysowej. Jego główną funkcją ma być odpocznik, czemu posłużą wyposażenie terenu w wygodne meble miejskie sprzyjające spotkaniom wśród skomponowanych nasadzeń zieleni.

– Chcemy, by nowe zielone zakątki stały się nie tylko miejscami odpoczynku, ale też wyróżniały się indywidualnymi rozwiązaniami w miejskim krajobrazie i były zgodne z aktualnymi trendami w projektowaniu zieleni. Przede wszystkim jednak najważniejsze jest, żeby były atrakcyjne dla samych mieszkańców

// SKARPA PRZY UL. CYPRYSOWEJ

dla samych mieszkańców dzielnicy – mówi Hanna Pawlikowska, Miejski Architekt Zieleni. Projektanci krajobrazu mają wykonać analizy zaproponowanych lokalizacji, opracować wstępne koncepcje z uwzględnieniem podstawowych funkcji i elementów wyposażenia, takich jak

mała architektura (ławki, leżaki, hamaki, pergole, altany), urządzenia zabawowe, nawierzchnie, alejki, rabaty, roślinność. Po uwzględnieniu uwag mieszkańców zostaną opracowane graficzne projekty koncepcyjne i wykonawcze zawierające m.in. wizualizacje, zestawienia zastosowanych mebli, urządzeń i roślin, opis prac i materiałów oraz kosztorys.

Gdzie jeszcze będą skwery?

Czuby Południowe („Roślinna Wyznina”), Czuby Południowe („Zielony azyl na Szczytowej”), Czuby Północne („Skwer seniorów i osób niepełnosprawnych na osiedlu Błonie”), Dziesiąta („Skwery kieszeniowe na dzielnicy Dziesiąta – kontynuacja, 2 lokalizacje”), Felin („Parki kieszonkowe Felin”), Stare Miasto („Skwer bł. ks. A. Zawistowskiego” – w realizacji), Szerokie („Green Point on Sławin”), Węglin Pln. („Ławeczka”), Za Cukrownią („Krochmalna/Bystrzyca/Skate park – Nasadzenie krzaków od strony wiaduktu”).

WYDARZENIE | CEBULOWY FESTIWAL „LUBLIN SMAKÓW”

Przeżył czas latopod mieszkańców i turyści wspólnie z lokalnymi restauratorami oraz instytucjami z branży turystycznej oraz kulinarną będą odkrywać smaki regionu.

Założeniem festiwalu „Lublin Smaków” jest wybór jednego wiodącego produktu w każdej edycji, a w tym roku bohaterką wydarzenia będzie cebula. Każdy z partnerów festiwalu będzie zobowiązany do włączenia do swojej oferty dania z cebulą lub organizacji

wydarzenia nawiązującego do motywu przewodniego tegorocznej edycji. Oprócz szerokiej oferty gastronomicznej są zaplanowane m.in. warsztaty dla dzieci, młodzieży, studentów czy seniorów, mające na celu nie tylko promocję lokalności, ale również edukację w zakresie zdrowego żywienia. Partnerami Miasta w organizacji festiwalu są lubelskie restauracje, organizacje promujące lokalną żywność, uczelnie, placówki oświatowe, instytucje kultury.

Każdy partner może liczyć m.in. na promocyjne wydarzenia w mediach, możliwość umieszczenia firmowego przez siebie przepisu na danie regionalne w publikacji, która zostanie wydana po wydarzeniu. Warunkiem uczestnictwa jest m.in. umieszczenie w menu co najmniej dwóch dań przygotowanych z produktów regionalnych, w tym przynajmniej jednego dania z dodatkiem cebuli oraz umieszczenie w widocznym miejscu plakatu informującego o festiwalu.

// PNACZA PRZY UL. PEOWIAŃSKIEJ

ZIELEŃ MIEJSKA | PNACZA NA STARYM MIEŚCIE

Już wkrótce Stare Miasto bardziej się zazieleni. Donice z pnączami gatunku winobłuszcz staną przy kamienicach na ul. Olejnej, Kowalskiej i Grodzkiej.

Pierwsze nasadzenia pojawią się w sześciu lokalizacjach. Donice zostaną obsadzone 40 sadzonkami winobłuszczu trójklapowego oraz trzmieliny Fortune’a. Przy okazji tych prac doniczka znajdująca się przy skrzyżowaniu ul. Świętoduskiej, Wodopojnej i Staszica, również zostanie obsadzona trzmielnią. Prace zaplanowano w październiku.

– Wybraliśmy winobłuszcz trójklapowy, który szybko rośnie, ładnie układa się na budynkach, a jesienią malowniczo przebarwia na czerwony kolor. Nie jest również rośliną bardzo wymagającą, silnie rośnie w warunkach, ale też potęsiennie i nie wymaga szczególnego podłoża – mówi Blanka Rdest-Dudak, dyrektor Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej.

// DWORZEC METROPOLITALNY Z LOTU PTAKA

// TRWA BUDOWA WIAT PRZYSTANKOWYCH

Łatwiejsza komunikacja w rejonie dworca w budowie

ZA CUKROWNIA | NOWE DROGI DOJAZDOWE W OKOLICY PKP

Można już jeździć nowo wybudowanymi odcinkami ulic w rejonie Targów Lublin. Zaawansowane robót na całej inwestycji Dworca Metropolitalnego wynosi ponad 60 procent.

Dla kierowców zostało udośćniane rondo przy Targach Lublin, droga dojazdowa do ul. Dworcowej od strony ul. Lubelskiego Lipca '80 wraz z wiaduktem oraz ulica dwukierunkowa od strony al. Piłsudskiego (z możliwością skrętu w prawo w al. Piłsudskiego). Prace trwały 16 miesięcy, a ich koszt wyniósł ponad 13,5 mln zł.

– Realizowana budowa Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego to jeden z największych i najważniejszych projektów miasta.

// CHARAKTERYSTYCZNE STALOWE ELEMENTY PODTRZYMUJĄCE KONSTRUKCJĘ

Powstaje w pełni funkcjonalny węzeł integrujący transport wewnętrzny Lublina z transportem regionalnym i dalekobieżnym oraz zupełnie inny układ drogowy. W 2023 roku skorzystamy z całkiem nowej przestrzeni, na którą Lublin czeka od lat – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

Zakończone prace drogowe w tej części miasta to jedno z sześciu zadań wchodzących w zakres budowy nowego centrum komunikacyjnego. W budynku dworca zakończono już prace przy budowie konstrukcji betonowych i stalowych. Realizowane są prace przy budowie dróg manewrowych

i stanowisk odjazdowych. Wykończono 18 z 43 stanowisk. Przy ul. 1 Maja trwają roboty brukarskie oraz wykończenie, których zaawansowanie wynosi ok. 85 proc.

Z kolei na ul. Młyńskiej pozostało położenie warstwy ścieralnej nawierzchni oraz budowa ścieżki rowerowej, a na ul. Pocztowej wykonano 95 proc. robót. Przy ul. Dworcowej pozostały prace dotyczące uzbrojenia podziemnego, a na ul. Gazowej – położenie warstwy ścieralnej oraz budowa części chodnika.

Prace przy budowie Dworca Metropolitalnego i przebudowie układu drogowego w jego rejonie rozpoczęły się z końcem stycznia 2021 roku. Na budowie aktualnie pracuje około 250 drogowców. Wartość wykonanych do tej pory prac wynosi ponad 170 mln zł.

Jaki budżet w przyszłym roku?

Szykuje się naprawde trudny rok dla finansów Lublina. Przewiduje się zmiany w systemie podatkowym do miejskiej kasy wpłynie o blisko 300 mln zł mniej.

Władze miasta przyjęły założenia do przyszłorocznego budżetu: – Rząd PiS bardzo głęboko sięga do kieszeni mieszkańców Lublina, zabierając nam aż 230 mln zł z budżetu na 2023 rok. Te pieniądze powinny zostać przeznaczone na lubelskie szkoły i przedszkola, oświetlenie dróg i chodników, komunikację miejską, sprzątanie ulic, czy wsparcie osób w potrzebie, tymczasem zamiast budżet centralny. Działają tak, by mieszkańcy nie odczuwali negatywnych konsekwencji polityki rządowej, ale szukamy oszczędności – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

Poziom wydatków na oświatę i pomoc społeczną w 2023 roku ma się nie zmniejszyć. Miasto będzie także kończyć realizowaną ze środków europejskich budowę Dworca Metropolitalnego i prowadzić inwestycje w dzielnicach. Utrzymane będą także projekty realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego (14 mln zł), Zielonego Budżetu i program wsparcia ogrodów działkowych. Kontynuowane będą także działania zgłaszane w ramach projektu „Plan dla Dzielnicy”, Zielonego Budżetu i program wsparcia ogrodów działkowych. Kontynuowane będą także działania zgłaszane w ramach projektu „Plan dla Dzielnicy”, Zielonego Budżetu i program wsparcia ogrodów działkowych.

RYZĄD GŁĘBOKO SIĘGA DO KIESZENI MIESZKAŃCÓW LUBLINA, ZABIERAJĄC NAM Z BUDŻETU NA 2023 ROK

– 230 mln zł to kwota, którą rząd zabiera nam z budżetu na 2023 rok. Te pieniądze powinny zostać przeznaczone na lubelskie szkoły i przedszkola, oświetlenie dróg i chodników, komunikację miejską, sprzątanie ulic, czy wsparcie osób w potrzebie, tymczasem zamiast budżet centralny. Działają tak, by mieszkańcy nie odczuwali negatywnych konsekwencji polityki rządowej, ale szukamy oszczędności – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

finansowania na projekty przygotowane do realizacji, takie jak Błonia pod Zamkiem czy park Nadrzeczny.

– Niestety, w związku z wysoką inflacją i prognozowanym uszczerpkaniem dochodów miasta, w celu utrzymania stabilności finansów samorządowych jesteśmy zmuszeni skorygować stawki niektórych opłat i podatków – dodaje Lucyna Sternik.

Wzrosną m.in. podatki od nieruchomości, opłata za pobyt w złobku, obowiązujące stawki na cmentarzach komunalnych (o wskaźnik inflacji, czyli o ok. 15,5%). Od 8 września tego roku wzrosły opłaty za postój samochodowy w strefie płatnego parkowania (8–15%). W 2023 roku będzie obowiązywała wprowadzona w sierpniu tego roku stawka bazowa czynszu lokalu mieszkalnego w wysokości 6,99 zł/mkw. oraz stawka za najem socjalny lokalu w wysokości 1,38 zł/mkw.

Droga za działki

Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie sprzedaży czterech gminnych działek w rejonie ul. Filaretów. Pieniądze uzyskane w nieograniczonym przetargu mają być przeznaczone jako wkład własny do planowanego remontu ul. Wallenroda.

Sprzedaż miejskich działek w atrakcyjnym miejscu budziła dużo emocji. Gmina zdecydowała o ich sprzedaży, bo sama nie mogła zagospodarować nieruchomości. Działki są zbyt małe, mają np. 300 mkw. powierzchni i nieregularny kształt, a dwie z nich nie mają w ogóle dostępu do drogi publicznej, tym samym nie mogły być zagospodarowane jako samodzielne działki budowlane. Wydział Architektury i Budownictwa wskazał, że nieruchomości mogą zostać w części wykorzystane jako poszerzenie chodników lub jako element zagospodarowa-

nia terenu dla zabudowy działki przyległej. Zdaniem Zarządu Dróg i Mostów obsługa komunikacyjna działek powinna być przewidziana łącznie dla całego obszaru.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego uchwalonym jeszcze w 2002 roku, sprzedawane nieruchomości nie są przeznaczone pod funkcje zieleni, oznaczono je jako tereny zabudowy usługowej. Obowiązujący plan z 2019 roku określa możliwość zabudowy usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny wydzielonych ciągów pieszych, w tym parkingi podziemne.

Wszystkie działki mają zostać sprzedane w trybie przetargu nieograniczonego, do którego może przystąpić każdy chętny. Władze miasta poinformowały Radę Dzielnicy Rury, że środki pozyskane z nieruchomości stanowią będą wkład własny do planowanej przebudowy ul. Wallenroda, zgłoszonej razem z ul. Węglarza do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Kongres o przyszłości

Na początku października odbędzie się w Lublinie Kongres Współpracy Transgranicznej 2022. Hasłem tegorocznej edycji jest „Bezpieczeństwo i Solidarność”.

– Wraz z napaścią Rosji na niepodległą Ukrainę staliśmy się świadkami wydarzeń, które na zawsze zmieniają obraz Europy i świata – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Podczas Kongresu, w międzynarodowym gronie samorządowców, organizacji pozarządowych, biznesu i nauki, będziemy dyskutować o tym, jak nasze wspólnoty zareagowały na obecny kryzys i jak sobie z nim poradziły w pierwszych miesiącach od wybuchu wojny. Skoncentrujemy się również na analizie działań koniecznych do podjęcia w przyszłości.

Główne debaty będą dotyczyć pomocy podejmowanej wspólnie przez samorządy w Polsce i całej Europie na rzecz objętej wojną Ukrainy. Podczas dyskusji otwierającej wydarzenie wódcze miast zaangażowanych w wsparcie podzieli się swoimi doświadczeniami z pierwszymi tygodniami po wybuchu wojny. Ponadto w programie Kongresu zaplanowano m.in. tematy: współpracy i pomocy medycznej dla Ukrainy, funkcjonowania administracji i sądownictwa w czasie wojny czy zjawiska dezinformacji i manipulacji. Tegoroczna edycja Kongresu Współpracy Transgranicznej ma charakter hybrydowy, a dla wszystkich uczestników zapewniono tłumaczenie symultaniczne na język polski, angielski i ukraiński. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny. Rejestracja dostępna jest na stronie: www.kongres.lublin.eu. Dodatkowych informacji można uzyskać w Biurze Organizacyjnym Kongresu, e-mail: kongres@lublin.eu, tel. 81 466 66 31/32.

Wnioski o dodatek węglowy

Do końca listopada miasto Lublin przyjmując wnioski o dodatek węglowy. 3 tys. zł przysługujące gospodarstwu domowemu, w którym głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominiek, koza, kuchacz powietrza, trzon kuchenny, piekoczek, kuchnia węglowa lub piec kaflowy, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dane we wnioskach weryfikuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. MOPR również przynajmniej świadczenie. Wnioski można składać w formie papierowej w Biurach Obsługi Mieszkańców oraz elektronicznie za pomocą platformy ePUAP.

Szczegółowe informacje dostępne są w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie, tel. 81 466 53 00, ul. Koryznowej 2d lub na stronie internetowej www.mopr.lublin.eu.

STABILNA SYTUACJA FINANSOWA

Mimo rosnących kosztów funkcjonowania oraz drożących inwestycji, sytuacja finansowa miasta jest stabilna, spełnia wymogi i parametry wpisane w regulę wydatkową ustawy o finansach publicznych, określającą limit i ograniczenia zadłużenia. Na koniec sierpnia zadłużenie Lublina wyniosło 1,7 mld zł. Regionalna Izba Obrachunkowa co roku wydaje pozytywne opinie o miejskim budżecie. Większość z zaciągniętych do tej pory zobowiązań to pieniądze potrzebne na wkład własny na inwestycje umożliwiające korzystanie ze środków unijnych. Lublin od dnia wejścia do Unii Europejskiej na różne projekty (m.in. drogi, transport, obiekty sportowe, kulturalne i oświatowe) wydał już ponad 5 mld zł, z czego 3 mld zł stanowią środki europejskie. Średniorocznie na inwestycje trafiała co piąta budżetowa złotówka. W tym czasie majątek miasta wzrósł ponad połowę, do 6,5 mld zł, z kolei dług Lublina wzrósł ponad 1 mld zł. To znaczy, że każda pożyczona złotówka tworzy majątek miasta o wartości ponad 3 zł.

Tegoroczne wielokrotnie i znaczące podwyżki stóp procentowych zaszkodziły samorządowi i nie pozostają bez wpływu na budżet miasta oraz wymuszają wprowadzenie odpowiednich zmian. Środki na spłatę wyższych odsetek zabezpieczane są przez przesunięcia m.in. z innych pozycji budżetowych oraz zmianami związanymi z emisją obligacji komunalnych, ale tak by zachować wysokie tempo inwestycyjne rozwoju miasta. Tylko w tym roku Lublin stracił z powodu zmian legislacyjnych (utrata dochodów z udziału w PIT) ponad 200 mln zł, a według dalszych prognoz w przyszłym roku kwota strat przekroczy 300 mln zł.

Wzrost kosztów dotyka wszystkich

GOSPODARKA | INFLACJA, WYSOKIE CENY ENERGII ELEKTRYCZNEJ I OLEJU NAPĘDOWEGO

Z miesiąca na miesiąc rosną koszty funkcjonowania miasta. Z podobnym problemem borykają się miejskie spółki.

– Tak trudnego roku jeszcze nie było. Średnia stawka netto za kilowatogodzinę (kWh) energii elektrycznej wzrosła od 1 lipca 2022 roku o prawie 260 procent. Stawki te zostały używane w postępowaniu przetargowym i odzwierciedlają aktualną sytuację na rynku mediów – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju Umowa na energię elektryczną będzie obowiązywać do 30 czerwca 2024 roku. Szacujemy, że łącznie skutki wzrostu cen energii elektrycznej wyniosą dodatkowo dla budżetu Lublina 25 mln zł.

DROŻSZA I OSZCZĘDNOŚCI

Wzrost kosztów energii elektrycznej przekłada się na wzrost kosztów działalności miasta i spółek komunalnych. Samorząd stara się oszczędzać wszędzie tam, gdzie może: – Na bieżąco monitorujemy osłonowe działania rządu, które mają zniwelować wzrost cen nośników energii. Ponadto szukamy różnych możliwości oszczędności w tym zakresie, zawsze starając się dobierać je tak, by były jak najmniej odczuwalne przez mieszkańców – dodaje Artur Szymczyk.

Samorząd od lat realizuje inwestycje obniżające koszty funkcjonowania m.in. poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej,

ROSĄCE KOSZTY DOTKĄ MIASTO I JEGO MIESZKAŃCÓW

co wpływa na ograniczenie zużycia energii. Przy realizacji nowych inwestycji stosowane są rozwiązania pozwalające na ograniczenie zużycia energii np. poprzez zastosowanie oświetlenia ledowego.

DROŻSZA KOMUNIKACJA...

Drastyczny wzrost cen energii elektrycznej, oleju napędowego oraz materiałów eksploatacyjnych, bezpośrednio przekładają się na duży wzrost kosztów funkcjonowania komunikacji miejskiej. Okres pandemii spowodował znaczący spadek liczby pasażerów, a tym samym wpływów ze sprzedaży biletów o 33 mln zł. Nie bez znaczenia pozostaje także wykluczenie komuni-

kacji miejskiej z pomocowych tarcz rządowych.

...I CIEPŁO

Wzrost cen surowców, uprawnień do emisji oraz kosztów energii elektrycznej przekłada się na wzrost cen ciepła w Polsce, w tym również w Lublinie. Tylko w ciągu ostatniego roku ceny węgla wzrosły o prawie 200 proc., uprawnień do emisji CO₂ o ponad 100 proc.

Długo od 1 sierpnia koszt ciepła dla lubelskich odbiorców wzrósł o 26 proc. w skali całego roku, z czego 7 proc. wynika ze zmian taryfy Lubelskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A., natomiast aż 19 proc. ze zmian taryfy elektrociepłowni MEGATEM. Ciepło do lubelskich domów dostar-

cza sieć zarządzana przez LPEC oraz dwie elektrociepłownie: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział Elektrociepłownia w Lublinie Wrotków oraz Elektrociepłownia Megatem EC-Lublin Sp. z o.o. Działalność LPEC podlega ścisłej regulacji, a stały nadzór nad spółką sprawuje Urząd Regulacji Energetyki (URE). Ceny ciepła systemowego są więc pod ścisłą kontrolą państwa realizowaną przez wysokość taryf ustalanych przez URE. 70 proc. kosztów ogrzewania uzależniona jest więc od taryf producentów ciepła.

Żeby obniżyć koszty funkcjonowania najpóźniej do końca 2023 roku LPEC zamontuje na dachach swoich budynków techniczne panele fotowoltaiczne produkujące prąd na po-

o prawie **260%** wzrosła

ŚREDNIA STAWKA NETTO ZA KILOWATOGODZINĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ

o prawie **200%** WZROSŁY CENY WĘGLA W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU

trzeby spółki. Niewykorzystana energia zostanie odprowadzona do sieci. Cała inwestycja ma być współfinansowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego.

Tegoroczny budżet miasta jest najtrudniejszym w ostatniej dekadzie. Lublin silnie odczuwa konsekwencje wprowadzonych przez rząd zmian w systemie podatkowym i zapisów tzw. Polskiego Ładu, które oznaczają ubytek dochodów. Do tego dochodzi galopująca inflacja i wieloletnie niedoszacowanie przekazywanej przez rząd subwencji oświatowej.

Więcej informacji na temat sposobów na oszczędzanie ciepła znajdziecie Państwo na www.20stopni.pl.

Głosując, decydujemy, jak będzie wyglądało miasto

ROZMOWA | Z PIOTREM CHOROSIEM, DYREKTOREM BIURA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ URZĘDU MIASTA LUBLIN

Redakcja: To już IX edycja lubelskiego Budżetu Obywatelskiego. Co program zmienił przez ten czas w krajobrazie miasta?

PIOTR CHOROS: Dzięki Budżetowi Obywatelskiemu powstaje coraz więcej projektów, które zmieniają Lublin. Efekty zaangażowania mieszkańców widać niemalże na każdym kroku. Dzięki tym środkom powstały m.in. nowe place zabaw, siłownie na świeżym powietrzu, boiska przy szkołach, nowe nasadzenia, ścieżki rowerowe...

Mieszkańcy Lublina lubią współzarządzać miastem?

PC: Budżet Obywatelski jest narzędziem, którego celem jest m.in. wzbudzenie zainteresowania i aktywizacji mieszkańców w życiu publicznym. Buduje poczucie identyfikacji ze społecznością lokalną oraz podnosi poziom zaufania do samorządu. Mieszkańcy mają możliwość współdecydowania na co zostają przeznaczone środki z budżetu miasta. Ilość zgłaszanych projektów pokazuje, że zainteresowanie BO nie słabnie.

Czego z perspektywy BO chciałby czy potrzebują mieszkańcy miasta?

MIESZKAŃCY EWIDENTNIE SYGNALIZUJĄ POTRZEBĘ TWORZENIA NOWYCH SKWERÓW LUB MIEJSC SŁUŻĄCYCH DO WYPOCZYNKU NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Piotr Choros, dyrektor Biura Partycypacji Społecznej UM Lublin

PC: Z analizy projektów wynika, że największą popularnością cieszą się zadania inwestycyjne, takie jak remonty osiedlowych uliczek, budowa oświetlenia, a także nowych miejsc parkingów. W ostatnim czasie także duże zainteresowanie wzbudzają projekty związane z zielenią. Mieszkańcy ewidentnie sygnalizują potrzebę tworzenia nowych skwerów lub miejsc służących do wypoczynku na świeżym powietrzu. Dużą popularnością cieszą

TOJĘ MIASTO, TY DECYDUJESZ

się projekty inwestycyjne, tzw. „twarde”, aczkolwiek zauważamy, że lublinianie wykazują się dużą kreatywnością i kierują swoje zainteresowanie również na tzw. „miękkie” działania związane np. z aktywizacją sportową.

Które dzielnice, osiedla są najbardziej aktywne obywatelsko?

PC: W ramach BO nie są prowadzone takie analizy. Każda z dzielnic jest inna. Są małe dzielnice z ok. tysiącem miesz-

PC: Ponad 14 milionów złotych. Tegoroczne pomysły mieszkańców, które chcieli by zrealizować, zostały już ocenione przez komisję. Jakże są pana zdaniem najciekawsze?

PC: Projekty, które przyciągają uwagę, to w naszej ocenie takie, które dotyczą wielu obszarów działań w przestry publicznosci i służą różnym potrzebom. Do takich możemy zaliczyć np. projekt „Niezapalalni” (VIII edycja), który dotyczył zakupu w celu ratowania życia samochodu typu pick-up umożliwiającego brodenie w wodzie o głębokości do 80 cm w zestawie ze skuternym wodnym oraz platformą ratowniczą na potrzeby Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Ciekawe były „Zwierzaki i My – edukacja, sterylizacja, czyste miasto, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt” (VI edycja), czyli projekt, który miał na celu poprawę losu zwierząt na terenie miasta Lublina oraz edukację społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży, z zakresu dostrzeganie zwierząt, umiejętności reagowania z zachowaniem zasad bezpieczeństwa w sytuacjach nagłych, związanych z cierpieniem lub agresją zwierząt oraz propa-

gowanie wiedzy na temat ich prawnej ochrony. Warto zwrócić również uwagę na „Rezerwat Dzikich Dzieci” (IV, V, VI, VII edycja). Projekt nastawiony jest na ochronę naturalnego środowiska warby dziecięcej. Jego celem jest wydzielenie zielonej przestrzeni na terenie tzw. Rusalki i przystosowanie jej do kreatywnej, nieszablonej zabawy, nastawionej na rozwój więzi i kompetencji społecznych, kulturowych i manualnych.

Jak będzie wyglądał tegoroczny głosowanie na projekty Budżetu Obywatelskiego?

PC: Głosowanie rozpocznie się 23 września i potrwa do 10 października 2022 roku. Każda osoba mieszkająca w Lublinie, niezależnie od wieku, może oddać swój głos na dwa projekty dzielnicowe i dwa ogólnomiejskie. Zagłosować będzie można w formie papierowej lub elektronicznej. Tradycyjnie już głosowanie w formie papierowej możliwe będzie w wybranych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Dlaczego warto brać w nim udział?

PC: Warto głosować, by wybrać najlepsze pomysły i zdecydować, jak będzie wyglądało nasze miasto.

Rusza kolejne głosowanie w Budżecie Obywatelskim

To już IX edycja Budżetu Obywatelskiego. Zgłoszone w tym roku pomysły mieszkańców mają szansę na realizację w 2023 roku. Do wydania jest ponad 14 mln zł.

CO SIĘ UDAŁO ZROBIĆ PRZEZ OSTATNIE LATA (WYBRANE REALIZACJE)

I EDYCJA:

Place do ćwiczeń street workout

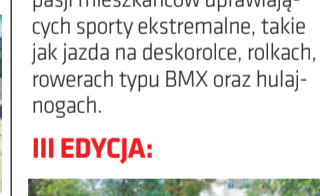
W Lublinie powstały place do ćwiczenia street workoutu (tzw. workout parki). Celem projektu była promocja sportowego stylu życia oraz możliwość rozwoju swoich umiejętności lokalnym bar-athlet (osobom ćwiczącym street workout), często związanym z inicjatywą Street Workout Lublin.

II EDYCJA:

Skatepark dla Lublina
To projekt, który powstał w celu umożliwienia rozwoju

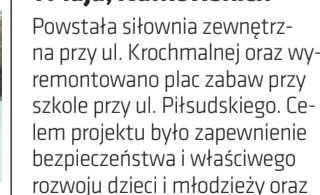
III EDYCJA:

Rezerwat Dzikich Dzieci

Projekt nastawiony na ochronę naturalnego środowiska zabawy dziecięcej. W śródmieściu Lublina, na terenie tzw. Rusalki, wydzielono zieloną przestrzeń i przystosowano ją do kreatywnej, nieszablonej zabawy.

IV EDYCJA:

Plac zabaw na piątą

V EDYCJA:

Plac zabaw na piątą

Na Czechowie Południowym powstał wielofunkcyjny plac zabaw, który zmienił jakość i efek-

VI EDYCJA:

Plac zabaw na piątą

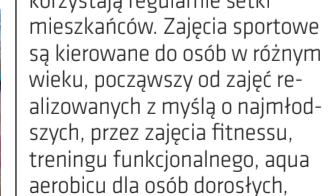
tywność spędzania czasu dzieci na świeżym powietrzu, sprawiając najmłodszym wiele radości i zachęcając do aktywności fizycznej.

VI EDYCJA:

Aktywny Lublin
Projekt, który w Lublinie od kilku lat cieszy się ogromną popularnością. Z proponowanych zajęć sportowo-rekreacyjnych korzystają regularnie setki mieszkańców. Zajęcia sportowe są kierowane do osób w różnym wieku, począwszy od zajęć realizowanych z myślą o najmłodszych, przez zajęcia fitnessu, treningu funkcjonalnego, aqua aerobiku dla osób dorosłych, aż do szachów i gimnastyki dla osób starszych.

VII EDYCJA:

Bądźmy dumni ze Starego Miasta

Projekt skupił się na poprawie wizerunku i estetyki obszaru Starego Miasta. Została wyremontowana i oświetlona jedyna ocalała w Lublinie Baszta Półokrągła, która stanowiła część systemu obronnego Starego Miasta.

VIII EDYCJA:

Niezapalalni
Dzięki temu projektowi w celu ratowania życia został kupiony samochód typu pick-up umożliwiający brodenie w wodzie o głębokości do 80 cm w zestawie ze skuternym wodnym oraz platformą ratowniczą na potrzeby Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

PORADNIK: W JAKI SPOSÓB MOŻESZ ZAOSZCZĘDZIĆ NA OGRZEWANIU?

OBNIŻAJ TEMPERATURĘ, GDY JEJ NIE POTRZEBUJESZ

Przed wszystkim zmniejszaj temperaturę tuż przed wyjściem z domu. Także w nocy możesz obniżyć ją do 18 stopni, co dobrze wpłynie na sen. Z kolei w salonie w zupełności wystarczy 20 stopni. Łazienka to jedyną pomieszczenie, w którym może być cieplej, nawet do 24 stopni. Pamiętaj jednak, że przez większą część dnia łazienka i inne pomieszczenia są nieużywane, ustaw wówczas niższą temperaturę.

WIETRZ KRÓTKO I INTENSYWNIE

Dbaj o to, by ciepło nie uciekało z mieszkania, ale jednocześnie pamiętaj o systematycznym wietrzeniu. Zanim rozpoczniesz wpuszczanie świeżego powietrza, zakręć kaloryfery. Po 10-15 minutach zamknij okna, aby uniknąć wyziębienia pokoju. Po wszystkim ponownie przez ogrzewanie. W ten sposób podczas wietrzenia zużyjesz najmniej energii cieplnej.

NIE ZASLANIAJ KALORYFERA

Gdy zasłaniasz kaloryfer, zakłócasz prawidłowy przepływ ciepła w pokoju. Dlatego urządzając mieszkanie, nie zakrywaj grzejników meblami i grubymi zasłonami. Zadbaj o prawidłową cyrkulację ciepłego powietrza w swoim mieszkaniu.

ZATRZYMAJ CIEPŁO W POMIESZCZENIACH WSPÓLNYCH

Zwróć uwagę, czy w częściach wspólnych budynku drzwi i okna są dobrze zamknięte. Przez nieszczelności na klatce schodowej, w suszarniach i piwnicach ucieka ciepło. A za tę nieostrożność płać wszyscy lokatorzy.

NIE SUSZ ODZIEŻY NA GRZEJNIKACH

Suszenie ubrań na kaloryferze także przyczynia się do marnowania ciepła. Postępując w ten sposób, zakłócasz obieg ciepła w pomieszczeniu i zwiększasz wskazania podzielnika nawet o 10 procent.

STOSUJ EKRANY ZAGRZEJNIKOWE

Montuj je w sposób, który nie pozwala na ścianie za kaloryferem. Dzięki temu ciepło dotychczas pochłaniane przez chłodniejszą powierzchnię odbija się i wraca do wnętrza pomieszczenia. W ten sposób możesz zaoszczędzić do 5 proc. ciepła.

OSZCZĘDZAJ CIEPŁĄ WODĘ

Sposobów na mądre korzystanie z ciepłej wody jest wiele. Możesz np. używać jednorazowych kranów z mieszaczem. W ten sposób unikniesz zbędnego ustawiania temperatury i ciśnienia. Możesz również zamontować perlatory lub prosto zmienić swoje nawyki. Wybieraj przysnyc zamiast kąpiele w wannie, a także zakręcaj wodę podczas mycia zębów lub golenia. Oczywiście najlepiej wprowadzić w życie wszystkie powyższe wskazówki.

Miasto chce przedłużyć ulicę Węglarza

Miasto rozpoczęło starania o rządowe wsparcie dla przedłużenia ul. Węglarza wraz z budową przyległych ulic oraz dla przebudowy ul. Wallenroda. Wniosek o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Drog zakłada sfinansowanie połowy inwestycji na poziomie 30 mln zł.

– Szukamy dodatkowych środków dla wielu zadań. Staramy się o finansowanie zewnętrzne, zarówno z funduszy europejskich, jak i krajowych – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Tym razem wnioskujemy o rządowe wsparcie dla prac drogowych przy ulicach Węglarza i Wallenroda, o których rozmawialiśmy z mieszkańcami podczas spotkań w ramach „Planu dla Dzielnicy”.

Obie inwestycje są w pełni przygotowane do realizacji. Miasto ma dokumentację projektową i decyzje uprawniające do rozpoczęcia robót budowlanych. Przedłużenie ul. Węglarza obsłuży ruch drogowy w północno-wschodnim rejonie miasta i zapewni dostęp do miejskiego transportu publicznego, komunikację do

szkół, przychodni oraz cmentarza komunalnego. Nowa trasa wraz z istniejącym fragmentem ul. Węglarza połączy się z aleją Spółdzielczości Pracy i dalej z obwodnicą Lublina oraz trasą S19 w kierunku Białegostoku. Z kolei prowadząc na wschód w kierunku ul. Trzeźniowskiej, wpłynie na poprawę dostępności stacji kolejowej PKP Lublin-Ponikwoda.

W ramach inwestycji powstanie droga o długości ok. 2,6 km z dwiema jezdniami, z dwoma pasami ruchu. Projekt zakłada realizację zaplecza dla transportu publicznego, dwustronnych chodników i ścieżek rowerowych, sygnalizacji i oświetlenia drogowego. Inwestycja ma być przyjazna dla osób z niepełnosprawnościami.

Miasto liczy również na wsparcie inwestycji związanej z rozbudową kuchni i stołówki oraz segmentu dydaktycznego w Szkole Podstawowej nr 52. Koszt inwestycji to ponad 22,5 mln zł. Dobięga ją końca również prace związane z dobudową segmentu przedszkola w Zespole Szkół nr 12 (14,7 mln zł) oraz przebudową parteru budynku VII Liceum Ogólnokształcącego (6,5 mln zł).

Łączna kwota wnioskowanych środków w ramach rządowego dofinansowania wynosi 30 mln zł.

Co roku przybywa nowoczesnych placów zabaw w mieście. Do końca 2022 roku nowe powstaną przy ul. Gęsiej na Węglinie Południowym, w parku Centralnym na Felinie oraz w parku Czechów, gdzie Miasto zbuduje naturalny plac zabaw.

Trwają też przygotowania do budowy kolejnych takich miejsc, m.in. na Tatarach oraz Ponikwodziu.

– Nowoczesne place zabaw i przestrzenie rekreacyjne stanowią dobrą propozycję na spędzenie wolnego czasu z dziećmi. Budowa i modernizacja obiektów to często realizacja zwycięskich projektów z budżetu Obywatelskiego, ale też pomysłów zgłaszanych przez rady dzielnic – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Dzieci mogą się już bawić na nowym placu zabaw przy ul. Błuszczojowej. Trafiało tam dziełom urzędów dostosowa-

nych do różnego wieku dzieci i specjalna karuzela integracyjna umożliwiająca wjazd dziecka na wózek. Nowy plac ogrodzony, wyposażony w ławki, kosze oraz tablicę. Do użytkowania w ostatnim czasie przekazano także odnowiony plac zabaw przy ul. Spokojnej. Nowa wspólna przestrzeń powstanie również na miejskiej działce przy ul. Gęsiej. Tutaj na plac trafi m.in. duży zestaw ze zjeżdżalnią i pomostami oraz elementami edukacyjnymi i sensorycznymi. Wokół zostanie wysiana trawa oraz zbudowane dojście. W projektowaniu są place zabaw w parku Czechów przy ul. Koncertowej, kolejny etap budowy parku Centralnego na Felinie oraz nowe miejsce rekreacji, tj. alejki, oświetlenia i mała architektura przy ul. Węglarza.

Oprócz budowy nowych placów zabaw, na bieżąco prowadzone są remonty i wymiany urządzeń w istniejących obiektach. Aktualnie w utrzymaniu miasta znajduje się w 84 różnych lokalizacjach 71 placów zabaw, 14 street workoutów i 47 słowni plenerowych.

Niedoszacowana subwencja szkół

EDUKACJA | LUBELSCY UCZNIOWIE WRÓCILI DO NAUKI

Prawie dwa tysiące więcej uczniów uczy się w tym roku szkolnym w lubelskich placówkach. Na remonty w oświacie Miasto wydało w tym roku ponad 70 mln zł.

Od 1 września uczniowie I LO im. S. Staszica korzystają już z długo wyczekiwanych i nowo wybudowanych: sali gimnastycznej i boisk. Łączna wartość inwestycji w szkole to ponad 14 mln zł. W listopadzie zakończono prace w obszarze skrzyżowań z ulicami Zana, Juranda, Wajdeloty, Grażyny, oświetlenia ulicznego i infrastruktury podziemnej.

Łączna kwota wnioskowanych środków w ramach rządowego dofinansowania wynosi 30 mln zł.

TRUDNE FINANSOWANIE

W 150 szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin naukę rozpoczęło ponad 56 tys. uczniów i słuchaczy. – Lubelskie szkoły są przygotowane na nowy rok szkolny i przyjęcie uczniów, także z Ukrainy, którzy w naszych szkołach kontynuują naukę lub podejmą ją po raz pierwszy. Realizację zadań utrudni jednak niekorzystna sytuacja budżetowa, za którą odpowiadają zmiany w podatku PIT, wzrost cen energii i kosztów zatrudnienia oraz, jak co roku, niedoszacowanie subwencji oświatowej – mówi Mariusz Banach, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Oświaty i Wychowania.

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie placówek,

INWESTYCJĘ W OŚWIACIE

Inwestycje w oświacie realizowane w latach 2021–2022 to m.in. zakończony remont budynku Zespołu Szkół Ekonomicznych im. A. I. J. Weterów (16,9 mln zł), modernizację budynków: Szkoły Podstawowej nr 18, Szkoły Podstawowej nr 20, Szkoły Podstawowej nr 26, Bursy Szkolnej nr 7, Szkoły Podstawowej nr 6, Zespołu Szkół Budowlanych wraz z bursą. Zakończyła się także budowa budynku szatniowo-szkoleniowego wraz

z trybunami mobilnymi przy ul. Magnoliowej 6 i termomodernizacją budynku Zespołu Szkół Transportowo-Komunikacyjnych. W ramach realizacji zadań Budżetu Obywatelskiego odnowiono boisko piłkarskie w Szkole Podstawowej nr 31, wykonano oświetlenie boisk wraz z monitoringiem w Zespole Szkół Budowlanych i przebudowano plac zabaw wraz z budową schodów i muru oporowego w Przedszkolu nr 5.

w 2021 roku miasto przeznaczyło ze środków własnych na oświatę aż 215 mln zł. Natomiast w pierwszym półroczu tego roku na pokrycie

wydatków, które powinny być finansowane z subwencji, przeznaczono już blisko 126 mln zł. W szkołach prowadzonych przez Miasto Lublin zatrud-

nionych jest 6793 nauczycieli, o 47 osób więcej niż rok wcześniej. Od września w wybranych 11 placówkach służbę pełnią strażnicy miejscy w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku.

MIĘDZYNARODOWE WSPARCIE

Do miejskich placówek zostało zapisanych 2031 dzieci i młodzieży z Ukrainy. Wśród nich jest 347 przedszkolaków i 1684 uczniów. Większość podejmuje naukę wspólnie z uczniami polskimi. Tak jak w zeszłym roku szkolnym organizowane są także oddziały przygotowawcze w dwóch szkołach podstawowych oraz w dwóch liceach.

Na kształcenie uczniów z Ukrainy Miasto otrzymuje środki z Funduszu Pomocy. Za pierwsze półrocze tego roku dostaliśmy ok. 9,6 mln zł. Lublin otrzymał też środki z Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci – UNICEF. Ponad 8 mln zł trafiło m.in. na wyposażenie szkół i przedszkoli, działania integracyjne czy kursy języka polskiego i ukraińskiego. UNICEF przekazał również sprzęt komputerowy dla 22 szkół o wartości 1,6 mln zł oraz dwa busey do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

Dzięki współpracy z Fundacją Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej udało się zatrudnić 74 nauczycieli z Ukrainy w ramach programu „Cash for Work”. Dwie osoby w roli koordynatorów pracują w Wydziale Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin. Z funduszy PCPM sfinansowana została również m.in. remont czterech klas.

Z autobusu prosto na rower

Spółka MPK Lublin pokieruje systemem lubelskiego roweru miejskiego. Dzięki integracji systemów pasażerowie komunikacji miejskiej wypocząją rower na preferencyjnych warunkach.

– Wypożyczalnia rowerów miejskich będzie nie tylko ekologiczną, ale i bardziej konkurencyjną alternatywą dla prywatnych przejazdów samochodem. To także rozwiązanie uzupełniające lokalny transport publiczny w realizacji zintegrowanej i zrównoważonej mobilności miejskiej, która dla Lublina jest priorytetem – mówi Artur Szymczyk, Zastępca

Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

MPK Lublin ma się zająć zarządzaniem systemem Lubelskiego Roweru Miejskiego, wykonaniem oprogramowania oraz kompleksowym serwisem i magazynowaniem infrastruktury systemu. Docelowo LRM ma trafić do systemu biletu LUBIKA. Powstanie oferta łączona, zawierająca zarówno usługi z zakresu komunikacji miejskiej, jak i możliwość korzystania z rowerów. Dla stałych klientów komunikacji miejskiej (bilet okresowy komunikacji miejskiej lub aktualna Lubelska Karta Miejska) ZTM przygotowuje specjalną ofertę korzystania z roweru miejskiego na preferencyjnych warunkach.

graficznej zostaną oddane do użytku mieszkańców w nowym sezonie, czyli wiosną przyszłego roku. W 2021 roku liczba wypożyczek Lubelskiego Roweru Miejskiego przekroczyła 76 tys., natomiast ich łączny czas użytkowania wyniósł ponad 2 mln minut.

Wraz ze zmianą operatora infrastruktura rowerowa otrzyma nową szatę graficzną. Nowy wygląd systemu zaakcentuje barwy Lublina, nawiązując do pojazdów komunikacji miejskiej. Rowery w nowej szacie

CZAS NA MŁODOŚĆ

WYDARZENIA | LUBLIN EUROPEJSKĄ STOLICĄ MŁODZIEŻY 2023 ROKU

Ruszyły imprezy i program granatowy skierowany do lubelskiej młodzieży „Dzielnice Kultury – Młodzież Inspiruje Dzielnice”. W połowie września zostało otwarte pierwsze w regionie Centrum Pomocy Dzieciom. Lublin w 2023 roku będzie Europejską Stolicą Młodzieży.

Przygotowania do tego wydarzenia idą już pełną parą. Młodzież dostaną wsparcie na organizację koncertu, warsztatów, pokazu filmowego, spektaklu, podcastu, teledysku, gry miejskiej, zabawy podwórkowej i innych propozycji

z zakresu animacji i edukacji kulturalnej oraz społecznej.

PROJEKT DZIELNICE

– Pracując nad programem ESM 2023, po raz kolejny oddajemy głos młodym ludziom. Cały budżet „Dzielnice Kultury” został przeznaczony na realizację pomysłów młodzieży – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Lublin ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży.

„Dzielnice Kultury” to zainicjowany w 2013 roku wieloletni, interdyscyplinarny program, którego celem jest zwiększenie potencjału kulturalnego 27 dzielnic Lublina. W ciągu siedmiu edycji zrealizowano ponad tysiąc projektów.

CENTRUM POMOCY DZIECIOM

W połowie września w ramach działań związanych z ESM otwarto w Lublinie pierwsze w regionie Centrum Pomocy Dzieciom. Tę nowoczesną placówkę oferującą pomoc najmłodszym stworzyła Fundacja Sempre a Frente w współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę oraz przy wsparciu Miasta Lublin. CPD będzie funkcjonowało przy ul. Nadstawnej 4 i zapewni kompleksową oraz interdyscyplinarną pomoc i wsparcie dzieciom i młodzieży do 18. roku życia oraz ich niekierującym opiekunom, niezależnie od pochodzenia. Dostępny będzie psycholog, psychiatrię, pediatrę, prawnik i pracownik socjalny. Integralną częścią centrum jest przyjazny

pokój przesłuchań stworzony zgodnie z obowiązującymi standardami. Bezpłatna pomoc oferowana w CPD jest dostępna w języku polskim oraz ukraińskim.

Jeden obiekt połączy wiele funkcji

Doświadczone konsorcjum spółek z Poznania i Wrocławia zaprezentuje nowy wielofunkcyjny obiekt sportowo-rekreacyjny z funkcją stadionu żużlowego, który powstanie w dzielnicy Za Cukrownią.

Stadion ma być wykorzystywany przez cały rok. Miasto chce, by można było na nim organizować nie tylko zawody żużlowe, ale także inne duże wydarzenia, takie jak międzynarodowe turnieje sportów zespołowych, np. koszykówki, siatkówki, czy koncerty.

PRECYZYJNE WYMAGANIA

Nowy budynek powstanie między ul. Przeskok, planowanym przedłużeniem ul. Lubelskiego Lipca '80, ul. Krocmałna i rzeką Bystrzycą. – Budowa wielofunkcyjnego obiektu sportowo-rekreacyjnego z funkcją stadionu żużlowego

to bardzo skomplikowany proces, wymagający wieloletniego przygotowania – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. I dodaje, że nowy obiekt bezwzględnie musi spełniać w przyszłości zarówno oczekiwania federacji umożliwiających organizację zawodów na najwyższym poziomie, jak i samych kibiców: – Sport żużlowy i jego popularność w Lublinie są w ostatnich latach fenomenem na skalę ogólnopolską, co kształtuje dobry wizerunek miasta w kraju, a także za granicą – dodaje.

Projektant otrzymał wytyczne, czego Miasto oczekuje od nowego obiektu. Trybuna ma pomieścić od 17 tysięcy do 20 tysięcy kibiców, a dolny rząd siedzeń, ze względu na bezpieczeństwo, ma znajdować się powyżej górnej krawędzi bandy. Tor żużlowy ma być oddzielony od trybun ogrodzeniem i wyposażony w bandy kinetyczne, a wszystko dostosowane do

wytycznych Ekstraligi Żużlowej, Polskiego Związku Motorowego oraz Międzynarodowej Federacji Motocyklowej.

DOKUMENTACJA I OTOCZENIE

Dokumentacja projektowa ma obejmować kompletną infrastrukturę, rozplanowanie pomieszczeń wewnątrz i zaplanowanie zagospodarowania terenu, który musi się harmonijnie wpisać w otoczenie, a przygotowana nowa przestrzeń parkowo-rekreacyjna powinna być dostępna dla mieszkańców. Planowana nasadzenia mają uwzględnić roślinność wysoką i niską, stanowiąc zielony teren rekreacyjny z elementami zabawowymi, czy małej architektury, takimi jak ławki, pomost, przystań jakakolwiek i inne uzupełnienia funkcji sportowej i rekreacyjnej terenu w elementach wypoczynku dla mieszkańców.

W DOLINIE RZEKI BYSTRZYCY JEST JUŻ M.IN. HALA SPORTOWA IM. Z. NIEDZIELI, AQUA LUBLIN ORAZ OBIEKT UŻYTKOWANY JAKO STADION ŻUŻLOWY „MOTORU LUBLIN” I STADION LEKKOATLETYCZNY W GÓRZE RZEKI ZNAJDUJE SIĘ „ARENA LUBLIN”, A OBOK POWSTAJĄ TEŻ NOWE BOISKA LUBELSKIEJ AKADEMII FUTBOLU

Projekt musi spełniać wysoki poziom ograniczające emisję hałasu na sąsiednie tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. W ramach strefy izolacyjnej ma powstać zwarta, wielo-poziomowa zieleń, urządzone jako kontynuacja nasadzeń o charakterze naturalistycznym, występujących w obrębie doliny rzeki Bystrzycy.

NORMY I WYMAGANIA

Nowy obiekt wielofunkcyjny ma spełniać normy i wymagania federacji krajowych i międzynarodowych w zakresie sportów motorowych i gier zespołowych, w tym piłki siatkowej, ręcznej i koszykówki, a także zawodów lekkoatletycznych. Rozwiązania projektowe mają zapewnić jak najniższe koszty eksploatacji z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii, rozwiązań automatyki budynkowej i systemów zarządzania obiektami. Dach stadionu ma pozwalać na przewietrzenie, zaciemnienie i podwieńcie elementów związanych z różnymi konfiguracjami. Dokumentację opracuje konsorcjum spółek Kavoo Invest z Poznania i Sybilski, Wesoly and Partners Constructions z siedzibą we Wrocławiu. Projekt ma być gotowy w pierwszym kwartale 2024 roku.

FLESZ MIEJSKI

BĘDĄ BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI

Po raz kolejny jesienią ruszy akcja wydawania bezpłatnych wejściówek na baseny szkolne w ramach Programu Rodzina Trzy Plus. W związku z wdrażaniem wytycznych związanych z powrotem do pracy szkół, termin wydawania karnetów został przesunięty na październik. Co ważne, do siedziby Wydziału Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin przy ul. Leszczyńskiego 23 po odbiór karnetów zgłosić się będą mogli wyłącznie rodziny będące posiadaczami lubelskiej Karty Rodzina Trzy Plus. Pula karnetów jest ograniczona. Obowiązuje system kolejki.

NOWY SYTEM INFORMATYCZNY

System informatyczny pozwalający na tworzenie jednolitych stron internetowych trafi do miejskich szkół. Miasto ogłosiło przetarg na jego opracowanie i wdrożenie oraz dwuletnią asystę techniczną. Nowe oprogramowanie pozwoli na zarządzanie stronami internetowymi dowolnej liczby miejskich jednostek oświatowych – aktualnie jest ok. 160 szkół, przedszkoli i innych placówek. Strony internetowe będą tworzone w jednakowym standardzie, o podobnych funkcjonalnościach i wyglądzie graficznym. Mają spełniać ustawowe wymogi z punktu widzenia dostępności oraz mieć wysoki stopień bezpieczeństwa.

PRZEBUDOWA UL. POPIELUSZKI

Komunalne Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Lublinie zajmie się przebudową ul. Popiełuszki. Wykonawca ma pól roku na opracowanie dokumentacji projektowej i rozpoczęcie prac drogowych. Nowa infrastruktura ma być gotowa jesienią przyszłego roku. Ulica na odcinku od ul. Poniatowskiego do ul. Legionowej otrzyma nową nawierzchnię, przebudowane zostanie także skrzyżowanie ul. Popiełuszki z ul. Głowackiego. Odnowiona sygnalizacja świetlna zostanie włączona do Systemu Zarządzania Ruchem. Ulica zyska nowoczesne oświetlenie, drogowy wykonają także chodniki z kostki brukowej na fragmentach dotychczas nieremontowanych. Istniejący przystanek na wysokości Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty zmienią swoje miejsce i docelowo znajdą się za skrzyżowaniem z ul. Junoszy. Na przystankach pojawią się również nowe witryny oraz punkty dynamicznej informacji pasażerskiej.

// RADOŚĆ ZAWODNIKÓW
LUK LUBLIN// EMOCJE LUBELSKICH
KIBICÓW SIATKÓWKI// LUBLINIANIE W ATAKU
W FINAŁOWEJ ROZGRYWKIE

Wójtowicz wzorem dla sportowców

SPORT | BOGDANKA VOLLEY CUP NA GLOBUSIE I ODSŁONIĘCIE TABLICY

LUK Lublin wygrał jeden z ważniejszych międzynarodowych turniejów klubowych w siatkówce mężczyzn Bogdanka Volley Cup im. Tomasza Wójtowicza w hali Globus.

W finale LUK Lublin spotkał się z włoską WithU Volley Verona i po zaciętym meczu wygrał 3:2. Wcześniej nasza drużyna pokonała 3:0 niemiecki Berlin Recycling Volleys, a zespół z Półwyspu Apenińskiego uległ ukraińskiemu Barkom-Kaźany (3:1).

Przed rozpoczęciem zawodów na hali na Globusie oficjalnie odsłonięto tablicę z nazwiskiem i wizerunkiem patrona obiektu. Zgodnie z decyzją Rady Miasta jest nim lublinianin, wybitny siatkarz, mistrz olimpijski i mistrz świata oraz honorowy obywatel miasta Tomasz Wójtowicz: – Jestem zaszczycony, że mogę patronować hali, w której rozgrywanych jest tak wiele spotkań. Nie tylko siatkówki, ale też piłki ręcznej czy koszykówki. Mam nadzieję, że wyniki tu uzyskiwane przez nasze zespoły będą jeszcze lepsze – powiedział Tomasz Wójtowicz. Towarzyszyli mu koledzy ze złotej drużyny, m.in. Edward

// TOMASZ WÓJTOWICZ ZE ZWYCIĘZCAMI TURNIEJU

Skorek i Ryszard Bosek. Wójtowicz był pierwszym Polakiem, który w 2002 roku został wprowadzony do panteonu siatkarskich sław w Volleyball of Fame w Holyoke, w amerykańskim stanie Massachusetts.

Prezydent Lublina Krzysztof Żuk podkreślił na uroczystości, że nazwanie hali Globus imieniem Tomasza Wójtowicza to wyraz ogromnego szacunku

wobec jego osoby stanowiącej wzorzec dla młodych adeptów sportu.

Sam turniej okazał się znakomitym widowiskiem sportowym. Lubelska drużyna pokazała się z bardzo dobrej strony, podobnie jak nasi kibice. W turnieju w lubelskiej hali Globus obok ekstraklasowego LUK Lublin grały trzy drużyny: Barkom-Kaźa-

ny Lwów – to m.in. trzykrotny Mistrz Ukrainy; Berlin Recycling Volleys – ćwierćfinalista ubiegłorocznej Ligi Mistrzów i dwunastokrotny Mistrz Niemiec; WithU Volley Verona – drużyna występująca w najwyższej klasie siatkarskich rozgrywek ligowych mężczyzn we Włoszech.

Organizatorem wydarzenia była Fundacja Rozwoju

Lubelskiej Siatkówki im. Tomasza Wójtowicza, która powstała w styczniu 2022 roku. Jej celem jest podejmowanie oraz wspieranie inicjatyw i działań sprzyjających rozwojowi sportu, a w szczególności piłki siatkowej. Wsparły ją Polski Związek Piłki Siatkowej oraz Polska Liga Siatkówek S.A., Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. i Miasto Lublin.

FLESZ SPORTOWY

BRĄZOWA BERNAT

Laura Bernat, lubelska pływaczka, przywozła z Mistrzostw Świata Juniorów w Limie w Peru dwa brązowe medale. Na podium stanęła w swojej koronnej konkurencji 200 metrów grzbietem, a ostatniego dnia imprezy dołożyła krążek w sztafecie. Lubelska olimpijka z Tokio do finału dotarła także na dystansie 50 metrów grzbietem. W eliminacjach uzyskała trzeci najlepszy rezultat (29.49), a w półfinale poprawiła jeszcze swój czas i znalazła się w finałowej ósemce, gdzie ostatecznie zajęła siódmą lokatę.

GALA BOKSU

Październik rozpocznie się w Lublinie galą Knockout Boxing Night 24. Będzie to powrót dwukrotnego pretendenta do tytułu mistrza świata wagi junior ciężkiej Michała Cieślaka (22-2, 16 KO). Cieślak w czerwcu stoczył ostatni pojedynek, w którym już w pierwszej rundzie znokoutował Niemca Enrico Koellinga. Zawodnik zajmuje dziewiąte miejsce w rankingu WBO oraz jedenastą pozycję w klasyfikacji federacji WBC. Podczas gali kibice zobaczą również polsko-polskie starcie między Markiem Matyją (20-3-2, 9KO) a Janem Czerkiewiczem (8-1, 2KO) – to walka na szczycie krajowej wagi półciężkiej. Gala rozpocznie się 1 października o godz. 19.00 w Hali MOSiR im. Z. Niedzieli przy Alejach Zyguntowskich 4.

BĄDŹ AKTYWNY

Jesienią warto zadbać o formę i zapisać się na bezpłatne zajęcia w ramach programów Aktywny Lublin i Aktywne Pokolenie. Oba realizowane są z puli pieniędzy pochodzących z Budżetu Obywatelskiego. Żeby znaleźć odpowiednia zajęcia dla siebie i wolne terminy, wystarczy wejść na stronę www.aktynylublin.pl. Dostępne są m.in. zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci.

Sukcesy lekkoatletów na Mistrzostwach Europy

Znakomicie zaprezentowały się na Mistrzostwach Europy w Monachium lubelskie zawodniczki. Złoto we wspinałce sportowej na czas zdobyła Aleksandra Mirosław, a brąz w biegu na dystansie 1500 metrów Sofia Ennaoui z AZS UMCS.

Mirosław na co dzień reprezentuje Klub Wspinaczkowy Kotłownia w Lublinie. Warto dodać, że podium w tej dyscyplinie zdominowały reprezentantki Polski – 2 i 3 miejsce zajęły siostry Aleksandra i Natalia Kałuckie.

// SOFIA ENNAOUI Z AZS UMCS
ZDOBYŁA BRĄZOWY MEDAL// ALEKSANDRA MIROSŁAW ZŁOTA MEDALISTKA
WE WSPINACZCE SPORTOWEJ NA CZAS

Brąz lekkoatletki AZS UMCS Sofii Ennaoui był już dziewiątym indywidualnym medalem w karierze na imprezie o randze mistrzostw Europy. Sztafeta kobiet 4×400 metrów z Małgorzatą Hołub-Kowalik w składzie sięgnęła po srebro. Zawodniczka reprezentująca na co dzień klub z Lublina potwierdziła dobrą dyspozycję w eliminacjach, gdzie razem z Kingą Gacką, Justyną Świętą-Ersetic oraz Natalią Kaczmarek wywalczyła miejsce premiujące do walki o podium. Medal dla lubelskiego klubu zdobyła również Angelika Mach, który sięgnęła po brąz drużynowo w maratonie.